

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
اَللّٰهُمَّ اسْمُكْنِنِي فِي جَنَّتٍ مُّكَفَّرٍ
وَلَا تُمْكِنْنِنِي فِي جَنَّةٍ مُّكَفَّرٍ

بسمه تعالیٰ

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه

آقای سید حسام سجادی پایان نامه ۶ واحدی خود را با عنوان هدایت تعقیب نقاط گذر برای سیستم های کنترل ناکمینه فاز در تاریخ ۱۳۸۹/۶/۲۹ ارائه کردند.

اعضای هیات داوران نسخه نهایی این پایان نامه را از نظر فرم و محتوا تایید کرده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک - هوافضا پیشنهاد می کنند.

عضو هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امض
استاد راهنما	دکتر سید حمید جلالی نائینی	استادیار	
استاد ناظر	دکتر مجید محمدی مقدم	دانشیار	
استاد ناظر	دکتر وجید جوهری مجید	دانشیار	
استاد ناظر	دکتر امیر رضا کوثری	استادیار	
مدیر گروه (یا نماینده گروه تخصصی)	دکتر مجید محمدی مقدم	دانشیار	

آیین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی

دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانشآموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عنوانین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می‌باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

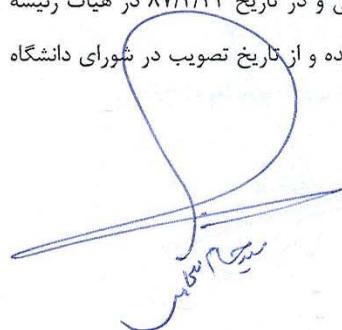
ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجتمع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنمای، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنمای و دانشجو می‌باشد.

تصریه: در مقالاتی که پس از دانشآموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده‌ها، مرکز تحقیقاتی، پژوهشکده‌ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدهای باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین نامه‌های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته‌ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه می‌باشد، باید با هماهنگی استاد راهنمای یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تصویر در تاریخ ۱۴/۰۴/۸۷ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۲۳/۰۴/۸۷ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۱۵/۰۷/۸۷ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده در رشته مهندسی هوافضا- دینامیک پرواز است که در سال ۱۳۸۹ در دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر سید حمید جلالی نائینی از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأديه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقيف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: این جانب سید حسام سجادی دانشجوی رشته مهندسی هوافضا گرایش دینامیک پرواز مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق وضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: سید حسام سجادی

تاریخ و امضا:

سید حسام سجادی

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده فنی و مهندسی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مهندسی هوافضا گرایش دینامیک پرواز

هدایت تعقیب نقاط گذر برای سیستم‌های کنترل ناکمینه فاز

سید حسام سجادی

استاد راهنما:

دکتر سید حمید جلالی نائینی

شهریور ۸۹

تَقْدِيمٍ بِهِ مَادِر عَزِيزٌ مُّبَارِكَةٌ، بِأَورَادِشِنْ،
دَعَاهُوكَ خَيْرٌ وَبَرَوشَ نَهَالِ اِيمَانْ وَاعْتَقَارْ

تشکر و قدردانی

اکنون که با عنایت و لطف خداوند تبارک و تعالی و مولای غایب از دیده‌هایم، نگارش این پایان‌نامه به پایان رسیده، بر خود لازم می‌دانم از استاد گرامی جناب آقای دکتر سید حمید جلالی نائینی، که استاد راهنمای بنده در دوره کارشناسی ارشد بودند، به خاطر باور، کمک‌ها و راهنمایی‌های ارزنده‌شان تشکر کنم. همچنین از استاد گرامی جناب آقای دکتر محمد باقر ملائک به خاطر ایجاد و تهییج انگیزه نگرش و دید خلاقانه نسبت به مسائل آفرینش کمال تشکر را دارم. از پدر و مادر عزیزم به خاطر تحمل و صبوری در طول تحصیلات و ایجاد انگیزه و فضای مناسب و به خصوص دهاهای خیرشان که همواره بدرقه راه من در طول زندگی بودند، تشکر و قدردانی می‌کنم. از خداوند متعال برای همه این عزیزان سعادت، سلامت و عاقبت خیر مسالت دارم. "به راستی که دانش، مایه حیات دل‌ها، روشن کننده دیدگان کور و نیروبخش بدن‌های ناتوان است"^۱.

^۱ امام علی (علیه سلام)

چکیده

در این پایان‌نامه با استفاده از تئوری کنترل بهینه، حل بسته هدایت به منظور تعقیب نقاط گذر و مسیرهای داده‌شده برای سیستم‌های کنترل ناکمینه‌فاز مرتبه سوم ارائه شده‌است. برای دینامیک پرنده از مدل جرم نقطه‌ای استفاده شده‌است؛ اما سیستم کنترل آن به صورت یک تابع تبدیل معلوم فرض شده‌است. عبارت دیگر، کل دینامیک وسیله پروازی از ورودی دستور شتاب تا خروجی شتاب مانور با یک تابع تبدیل رسته دوم و سوم مدل شده‌است. هدایت بهینه بدست آمده از تئوری کنترل بهینه، ورودی دستور شتاب را برای عبور وسیله پروازی از نقاط گذر معین با قید تعقیب مسیرهای مشخص، تعیین می‌کند. بر خلاف روش‌های موجود که برای سیستم‌های کنترل با توابع تبدیل ایده‌آل و رسته اول توسعه یافته است، روش پیشنهادی از توابع تبدیل رسته دوم و سوم ناکمینه‌فاز استفاده می‌کند. سیستم‌های ناکمینه‌فاز در پرندۀ‌ای با سطوح کنترل دم مشاهده می‌شود. این نوع سیستم کنترلی باعث عکس‌العمل معکوس اولیه سیستم در مقابل تغییر ناگهانی دستور شتاب درخواستی به سیستم کنترل مفروض می‌شود. بررسی اولیه برای جرم نقطه‌ای نشان می‌دهد که قانون هدایت بهینه ناکمینه‌فاز پیشنهادی سبب افزایش دقت در ردیابی مسیر می‌شود. اما مقایسه دقت‌ها در یک محیط واقعی نیاز به تحقیق بیشتر و در نظر گرفتن اثر نویز و اغتشاش و طراحی مشاهده‌گر برای تخمین متغیرهای حالت در یک شبیه‌سازی شش درجه آزادی دارد.

کلید واژه: قانون هدایت، سیستم‌های ناکمینه فاز، هدایت تعقیب نقاط گذر، کنترل بهینه، هدایت تعقیب مسیر.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
------	-------

ج	فهرست عالیم و نشانه‌ها
د	فهرست جدول‌ها
و	فهرست شکل‌ها
۱	فصل ۱ - مقدمه
۱	۱-۱- پیشگفتار
۲	۲-۱- مروری بر تحقیقات انجام شده
۵	۳-۱- ساختار پایان نامه
۶	فصل ۲ - تعریف صورت مساله و نحوه مدلسازی
۶	۱-۲- مقدمه
۷	۲-۲- تعریف صورت مساله
۸	۳-۲- مدل سیستم کنترل و دینامیک پرنده
۹	۱-۳-۲- مدل کنترل ایده‌آل
۹	۲-۳-۲- مدل کنترل رسته یک
۱۰	۳-۳-۲- مدل کنترل رسته دوم ناکمینه فاز
۱۲	۱-۳-۳-۲- سیستم‌های ناکمینه فاز
۱۴	۴-۳-۲- مدل کنترل رسته سوم ناکمینه فاز
۱۶	۴-۲- نمایش بلوکی
۱۷	۵-۲- نتیجه‌گیری
۱۸	فصل ۳ - استخراج قوانین هدایت بر مبنای کنترل بهینه
۱۸	۱-۳- مقدمه
۱۹	۲-۳- کنترل بهینه
۲۲	۳-۳- هدایت بهینه برای سیستم کنترلی ایده‌آل
۳۱	۴-۳- هدایت بهینه برای سیستم کنترل رسته ۱
۴۲	۵-۳- استخراج قانون هدایت بهینه برای سیستم کنترل رسته ۲ ناکمینه فاز
۵۵	۶-۳- استخراج قانون هدایت بهینه برای سیستم کنترل رسته ۳ ناکمینه فاز
۶۴	۷-۳- مقایسه بین دستورهای شتاب استخراج شده
۷۳	۱-۷-۳- بررسی عدم قطعیت برای سیستم کنترل رسته سوم ناکمینه فاز
۷۵	۸-۳- نتیجه‌گیری
۷۶	فصل ۴ - هدایت تعقیب نقاط گذر

۷۶	- مقدمه	- ۱-۴
۷۶	- بررسی مساله دو بعدی هدایت خط دید	- ۲-۴
۸۷	- هدایت تعقیب نقاط گذر	- ۳-۴
۹۲	- بررسی شتاب اشباح	- ۱-۳-۴
۹۵	- نتیجه‌گیری	- ۴-۴
۹۶	فصل ۵ - نتیجه‌گیری و پیشنهادها	
۹۶	- نتیجه‌گیری	- ۱-۵
۹۸	- پیشنهادها	- ۲-۵
۹۹	فهرست مراجع	
۱۰۴	ضمیمه آ - سیستم‌های ناکمینه فاز	
۱۱۶	ضمیمه ب - حل معادلات درجه ۳	
۱۱۷	ضمیمه ج - حل معادلات درجه ۴	
۱۱۸	ضمیمه د - کدهای شبیه‌سازی	
۱۳۰	واژه نامه‌ی فارسی به انگلیسی	
۱۳۱	واژه نامه‌ی انگلیسی به فارسی	

فهرست علایم و نشانه‌ها

علامت اختصاری

عنوان

γ	زاویه سرعت با محور افقی
δ	زاویه مسیر با محور افقی
λ	ضریب لاغرانژ
a_c	شتاب اجرا شده
b	ضریب وزنی
h	فاصله عمودی از خط دید
r	فاصله پرنده تا هدف
t_f	زمان نهایی
t_{go}	زمان باقیمانده تا رسیدن به هدف
T	ثابت زمانی
u	دستور شتاب
V_c	سرعت نزدیک شدن پرنده به هدف
V_m	سرعت پرنده

فهرست جدول‌ها

عنوان

صفحه

جدول ۱-۳: مقادیر معیار عملکرد به ازای مقادیر مختلف b ۳۰
جدول ۲-۳: مقادیر معیار عملکرد برای سیستم رستهٔ یک به ازای مقادیر مختلف T و b = 0.1 ۴۲
جدول ۳-۳: مقادیر معیار عملکرد برای سیستم رستهٔ یک به ازای مقادیر مختلف T و b = 1 ۴۲
جدول ۴-۳: مقادیر معیار عملکرد برای سیستم رستهٔ یک به ازای مقادیر مختلف T و b = 10 ۴۲
جدول ۵-۳: مقادیر معیار عملکرد برای سیستم رستهٔ دو به ازای مقادیر مختلف T برای b = 0.1 ۴۷
جدول ۶-۳: مقادیر معیار عملکرد برای سیستم رستهٔ دو به ازای مقادیر مختلف T برای b = 1 ۴۷
جدول ۷-۳: مقادیر معیار عملکرد برای سیستم رستهٔ دو به ازای مقادیر مختلف T برای b = 10 ۴۷
جدول ۸-۳: مقادیر معیار عملکرد برای سیستم رستهٔ دو به ازای مقادیر مختلف T برای b = 1 ۵۲
جدول ۹-۳: مقادیر معیار عملکرد برای سیستم رستهٔ سوم به ازای b = 0.1 ۶۳
جدول ۱۰-۳: مقادیر معیار عملکرد برای سیستم رستهٔ سوم به ازای b = 1 ۶۳
جدول ۱۱-۳: مقادیر معیار عملکرد برای سیستم رستهٔ سوم به ازای b = 10 ۶۳
جدول ۱۲-۳: جدول حالت‌های مقایسه بین قوانین هدایت ۶۴
جدول ۱۳-۳: مقادیر ثابت زمانی برای دینامیک سیستم رستهٔ دو برای مقایسه در حالت دوم جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت با فرض مدل سیستم ایده‌آل و دینامیک سیستم کنترل از رستهٔ دوم ناکمینه فاز) ۶۷
جدول ۱۴-۳: مقادیر ثابت زمانی برای دینامیک سیستم رستهٔ دو برای مقایسه در حالت سوم جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت با فرض مدل سیستم رستهٔ یک و دینامیک سیستم کنترل از رستهٔ دوم ناکمینه فاز) ۶۹
جدول ۱۵-۳: مقادیر ثابت زمانی برای دینامیک سیستم رستهٔ دو برای مقایسه در حالت چهارم جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت با فرض مدل سیستم رستهٔ یک و دینامیک سیستم کنترل از رستهٔ دوم کمینه فاز) ۷۱
جدول ۱۶-۳: مقادیر ثابت زمانی برای دینامیک سیستم رستهٔ سوم برای مقایسه در حالت پنجم جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت با فرض مدل سیستم رستهٔ یک و دینامیک سیستم کنترل از رستهٔ سوم ناکمینه فاز) ۷۱
جدول ۱۷-۳: پارامترهای سیستم رستهٔ سوم ناکمینه فاز برای بررسی عدم قطعیت به ازای b = 0.1 ۷۳
جدول ۱-۴: مختصات و سرعت اولیه پرنده ۷۸
جدول ۲-۴: مختصات نقطه گذر دوم ۷۸
جدول ۳-۴: مشخصات و نتایج شبیه‌سازی برای تخمین زمانی ثابت ۷۹
جدول ۴-۴: مشخصات و نتایج شبیه‌سازی برای تخمین زمانی به روز شده و سیستم کنترلی رستهٔ دوم ناکمینه فاز ۷۹
جدول ۵-۴: مشخصات و نتایج شبیه‌سازی برای سیستم کنترلی رستهٔ دوم ناکمینه فاز ۸۶

جدول ۶-۴: مشخصات و نتایج شبیه‌سازی برای سیستم کنترلی رسته سوم ناکمینه فاز	۸۶
جدول ۷-۴: مختصات نقاط گذر	۸۷
جدول ۸-۴: مشخصات و نتایج شبیه‌سازی تعقیب نقاط گذر برای سیستم کنترلی رسته سوم ناکمینه فاز	۸۷
جدول ۹-۴: مشخصات پارامترهای سیستم کنترلی رسته سوم ناکمینه فاز	۹۱
جدول ۱۰-۴: مختصات نقاط گذر	۹۱
جدول ۱۱-۴: نتایج شبیه‌سازی تعقیب نقاط گذر جدول ۹-۴ و جدول ۱۰-۴ برای سیستم کنترلی رسته سوم ناکمینه فاز	۹۲
جدول ۱۲-۴: نتایج شبیه‌سازی تعقیب نقاط گذر جدول ۹-۴ و جدول ۱۰-۴ برای سیستم کنترلی رسته سوم ناکمینه فاز اشباع شده	۹۲

فهرست شکل‌ها

صفحه

عنوان

۷	شکل ۱-۲: هندسه دو بعدی مساله هدایت خط دید
۷	شکل ۲-۲: هندسه یک بعدی مساله هدایت خط دید
۱۳	شکل ۳-۲: پاسخ تابع تبدیل (۱۷-۲) به ورودی پله
۱۶	شکل ۴-۲: نمایش بلوکی مساله
۲۸	شکل ۱-۳: خطای دستور شتاب حلقه‌بسته و حلقه باز برای سیستم کنترلی ایده‌آل به ازای فاصله زمانی انتگرال‌گیری یکصدم ثانیه
۲۹	شکل ۲-۳: دستور شتاب حلقه‌بسته به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم کنترلی ایده‌آل
۲۹	شکل ۳-۳: مقدار فاصله عمودی از خط دید به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم کنترلی ایده‌آل
۳۹	شکل ۴-۳: دستور شتاب و شتاب اجرا شده برای سیستم با $b = 0.1$ و $T = 0.4$
۳۹	شکل ۵-۳: دستور شتاب و شتاب اجرا شده برای سیستم با $b = 0.7$ و $T = 10$
۴۰	شکل ۶-۳: دستور شتاب به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته یک با $T = 0.1$
۴۰	شکل ۷-۳: مقدار فاصله عمودی از خط دید به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته یک با $0.1T = 0.1$
۴۱	شکل ۸-۳: دستور شتاب به ازای مقادیر مختلف T و به ازای $b = 1$
۴۱	شکل ۹-۳: مقدار فاصله عمودی از خط دید به ازای مقادیر مختلف T و به ازای $b = 1$
۴۸	شکل ۱۰-۳: دستور شتاب و شتاب اجرا شده برای سیستم با $b = 0.1$, $T_1, T_2 = 0.3$ و $T_3 = 0.4$
۴۸.	شکل ۱۱-۳: دستور شتاب و شتاب اجرا شده برای سیستم با $b = 0.4$, $T_1, T_2 = 0.3$ و $T_3 = 0.4$
۴۹	شکل ۱۲-۳: دستور شتاب به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته دوم به ازای $T_1, T_2 = 0.3$ و $T_3 = 0.1$
۴۹	شکل ۱۳-۳: مقدار فاصله عمودی از خط دید به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته دوم به ازای $T_1, T_2 = 0.3$ و $T_3 = 0.1$
۵۰	شکل ۱۴-۳: دستور شتاب به ازای مقادیر مختلف T_3 برای سیستم با $b = 1$ و $T_1, T_2 = 0.3$
۵۰	شکل ۱۵-۳: مقدار فاصله عمودی از خط دید به ازای مقادیر مختلف T_3 برای سیستم با $b = 1$ و $T_1, T_2 = 0.3$
۵۱	شکل ۱۶-۳: دستور شتاب به ازای مقادیر مختلف T_1 برای سیستم با $b = 1$ و $T_2 = 0.3$ و $T_3 = 0.1$
۵۱	شکل ۱۷-۳: مقدار فاصله عمودی از خط دید به ازای مقادیر مختلف T_1 برای سیستم با $b = 1$ و $T_2 = 0.3$ و $T_3 = 0.1$
۵۳	شکل ۱۸-۳: تغییرات دستور شتاب حلقه‌بسته به خاطر عدم قطعیت در T_1 برای سیستم با $b = 1$ (دستور شتاب براساس مقادیر موجود در ستون اول جدول ۸-۳ محاسبه شده است)

شکل ۱۹-۳: تغییرات مقدار فاصله عمودی از خط دید به خاطر عدم قطعیت در $T1$ برای سیستم با $b = 1$	۵۳
(دستور شتاب براساس مقادیر موجود در ستون اول جدول ۸-۳ محاسبه شده است).....	
شکل ۲۰-۳: تغییرات دستور شتاب حلقه بسته به خاطر عدم قطعیت در $T3$ برای سیستم با $b = 1$ (دستور شتاب براساس مقادیر موجود در ستون اول جدول ۸-۳ محاسبه شده است).....	۵۴
شکل ۲۱-۳: تغییرات مقدار فاصله عمودی از خط دید به خاطر عدم قطعیت در $T3$ برای سیستم با $b = 1$ (دستور شتاب براساس مقادیر موجود در ستون اول جدول ۸-۳ محاسبه شده است).....	۵۴
شکل ۲۲-۳: دستور شتاب حلقه بسته به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم کنترلی رسته سوم با $\zeta = 0.5$ $T3 = 0.3$ و $T2 = 0.4$, $T1 = 0.1$, $\omega = 4$	۶۰
شکل ۲۳-۳: مقدار فاصله عمودی از خط دید به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم کنترلی رسته سوم با $\zeta = 0.5$ $T3 = 0.3$ و $T2 = 0.4$, $T1 = 0.1$, $\omega = 4$, $\zeta = 0.5$	۶۰
شکل ۲۴-۳: دستور شتاب حلقه بسته و شتاب اجرا شده برای سیستم کنترلی رسته سوم با $\zeta = 0.2$ $b = 0.1$ و $T3 = 0.3$ و $T2 = 0.4$, $T1 = 0.1$, $\omega = 4$	۶۱
شکل ۲۵-۳: دستور شتاب حلقه بسته و شتاب اجرا شده برای سیستم کنترلی رسته سوم با $\zeta = 0.5$ $b = 0.1$ و $T3 = 0.3$ و $T2 = 0.4$, $T1 = 0.1$, $\omega = 4$	۶۱
شکل ۲۶-۳: مقدار فاصله عمودی از خط دید به ازای مقادیر مختلف ζ برای سیستم کنترلی رسته سوم با $\omega = 4$ $b = 0.1$ و $T3 = 0.3$ و $T2 = 0.4$, $T1 = 0.1$, $\omega = 4$	۶۲
شکل ۲۷-۳: مقدار فاصله عمودی از خط دید به ازای مقادیر مختلف ω برای سیستم کنترلی رسته سوم با $\zeta = 0.5$ $b = 0.1$ و $T3 = 0.3$ و $T2 = 0.4$, $T1 = 0.1$, $\zeta = 0.5$	۶۲
شکل ۲۸-۳: مقدار فاصله عمودی از خط دید به ازای مقادیر مختلف $T1$ برای سیستم کنترلی رسته سوم با $\zeta = 0.5$ $b = 0.1$ و $T3 = 0.3$ و $T2 = 0.4$, $T1 = 0.1$, $\zeta = 0.5$	۶۳
شکل ۲۹-۳: مقدار فاصله نهایی بر حسب زمان نهایی برای حالت اول جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت با فرض مدل سیستم ایده‌آل و دینامیک سیستم کنترل از رسته یک) به ازای $b = 0.1$ $b = 0.1$	۶۵
شکل ۳۰-۳: مقدار فاصله نهایی بر حسب زمان نهایی برای حالت اول جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت با فرض مدل سیستم ایده‌آل و دینامیک سیستم کنترل از رسته یک) به ازای $b = 1$ $b = 1$	۶۵
شکل ۳۱-۳: مقدار فاصله نهایی بر حسب زمان نهایی برای حالت اول جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت با فرض مدل سیستم ایده‌آل و دینامیک سیستم کنترل از رسته یک) به ازای $b = 10$ $b = 10$	۶۶
شکل ۳۲-۳: مقدار فاصله نهایی بر حسب زمان نهایی برای حالت دوم جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت با فرض مدل سیستم ایده‌آل و دینامیک سیستم کنترل از رسته دوم ناکمینه فاز) به ازای $b = 0.1$ و ثابت زمانی های درج شده در جدول ۱۳-۳ $b = 0.1$	۶۷
شکل ۳۳-۳: مقدار فاصله نهایی بر حسب زمان نهایی برای حالت دوم جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت با فرض مدل سیستم ایده‌آل و دینامیک سیستم کنترل از رسته دوم ناکمینه فاز) به ازای $b = 1$ و ثابت زمانی های درج شده در جدول ۱۳-۳ $b = 1$	۶۸

- شكل ۳۴-۳: مقدار فاصله نهایی بر حسب زمان نهایی برای حالت دوم جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت با فرض مدل سیستم ایدهآل و دینامیک سیستم کنترل از رسته دوم ناکمینه فاز) به ازای $b = 10$ و ثابت زمانی‌های $\alpha = 68$ درج شده در جدول ۱۳-۳ ۱۳-۳
- شكل ۳۵-۳: مقدار فاصله نهایی بر حسب زمان نهایی برای حالت سوم جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت با فرض مدل سیستم رسته یک و دینامیک سیستم کنترل از رسته دوم ناکمینه فاز) به ازای مشخصات درج شده در جدول ۱۴-۳ و برای $b = 0.1$ ۷۰
- شكل ۳۶-۳: مقدار فاصله نهایی بر حسب زمان نهایی برای حالت چهارم جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت با فرض مدل سیستم رسته یک و دینامیک سیستم کنترل از رسته دوم کمینه فاز) به ازای مشخصات درج شده در جدول ۱۵-۳ و برای $b = 0.1$ ۷۰
- شكل ۳۷-۳: مقدار فاصله نهایی بر حسب زمان نهایی برای حالت پنجم جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت با فرض مدل سیستم رسته یک و دینامیک سیستم کنترل از رسته سوم ناکمینه فاز) به ازای مشخصات درج شده در جدول ۱۶-۳ و برای $b = 0.1$ ۷۲
- شكل ۳۸-۳: مقدار فاصله نهایی بر حسب زمان نهایی برای حالت ششم جدول ۱۲-۳ (قانون هدایت و دینامیک سیستم کنترل از رسته سوم ناکمینه فاز) به ازای مشخصات درج شده در جدول ۱۶-۳ و برای $b = 0.1$ ۷۲
- شكل ۳۹-۳: مقدار فاصله نهایی بر حسب زمان نهایی به خاطر عدم قطعیت در ω برای سیستم با قانون هدایت محاسبه شده با مشخصات درج شده در ستون اول جدول ۱۷-۳ و به ازای $b = 0.1$ ۷۴
- شكل ۴۰-۳: مقدار فاصله نهایی بر حسب زمان نهایی به خاطر عدم قطعیت در ζ برای سیستم با قانون هدایت محاسبه شده با مشخصات درج شده در ستون اول جدول ۱۷-۳ و به ازای $b = 0.1$ ۷۴
- شكل ۴۱-۳: مقدار فاصله نهایی بر حسب زمان نهایی به خاطر عدم قطعیت در T_1 برای سیستم با قانون هدایت محاسبه شده با مشخصات درج شده در ستون اول جدول ۱۷-۳ و به ازای $b = 0.1$ ۷۵
- شكل ۱-۴: هندسه دو بعدی مساله هدایت خط دید ۷۷
- شكل ۲-۴: دستور شتاب به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته دوم به ازای $T_1, T_2 = 0.4$ ، $T_3 = 0.1$ و $\gamma_0 = 10^\circ$ ۸۱
- شكل ۳-۴: مسیر پرواز به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته دوم به ازای $T_1, T_2 = 0.4$ ، $T_3 = 0.1$ و $\gamma_0 = 10^\circ$ ۸۱
- شكل ۴-۴: تغییر زاویه بردار سرعت با افق در طول پرواز به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته دوم به ازای $T_1, T_2 = 0.4$ ، $T_3 = 0.1$ و $\gamma_0 = 10^\circ$ ۸۲
- شكل ۵-۴: تغییر سرعت افقی در طول پرواز به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته دوم به ازای $T_1, T_2 = 0.4$ ، $T_3 = 0.1$ و $\gamma_0 = 10^\circ$ ۸۲
- شكل ۶-۴: تغییر سرعت عمودی در طول پرواز به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته دوم به ازای $T_1, T_2 = 0.4$ ، $T_3 = 0.1$ و $\gamma_0 = 10^\circ$ ۸۳
- شكل ۷-۴: دستور شتاب به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته دوم به ازای $T_1, T_2 = 0.4$ ، $T_3 = 0.1$ و $\gamma_0 = 10^\circ$ ۸۳

- شکل ۸-۴: مسیر پرواز به ازای مقادیر مختلف γ_0 برای سیستم رسته دوم به ازای $T_1, T_2 = 0.4$ ، $b = 0.1$ و $T_3 = 0.1$ ۸۴
- شکل ۹-۴: تغییر زاویه بردار سرعت با افق در طول پرواز به ازای مقادیر مختلف γ_0 برای سیستم رسته دوم به ازای $T_1, T_2 = 0.4$ ، $b = 0.1$ و $T_3 = 0.1$ ۸۴
- شکل ۱۰-۴: تغییر سرعت افقی در طول پرواز به ازای مقادیر مختلف γ_0 برای سیستم رسته دوم به ازای $T_1, T_2 = 0.4$ ، $b = 0.1$ و $T_3 = 0.1$ ۸۵
- شکل ۱۱-۴: تغییر سرعت عمودی در طول پرواز به ازای مقادیر مختلف γ_0 برای سیستم رسته دوم به ازای $T_1, T_2 = 0.4$ ، $b = 0.1$ و $T_3 = 0.1$ ۸۵
- شکل ۱۲-۴: فاصله عمودی از خط دید به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته سوم ناکمینه فاز به ازای $T_1 = 0.1$ ، $T_2 = 0.3$ ، $T_3 = 0.2$ ، $\zeta = 0.5$ و $\omega = 1$ ، $\gamma_0 = 10^\circ$ ۸۸
- شکل ۱۳-۴: دستور شتاب حلقه بسته به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته سوم ناکمینه فاز به ازای $T_1 = 0.1$ ، $T_2 = 0.3$ ، $T_3 = 0.2$ ، $\zeta = 0.5$ و $\omega = 1$ ، $\gamma_0 = 10^\circ$ ۸۸
- شکل ۱۴-۴: مسیر پرواز به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته سوم ناکمینه فاز به ازای $T_1 = 0.1$ ، $T_2 = 0.3$ ، $T_3 = 0.2$ ، $\zeta = 0.5$ و $\omega = 1$ ، $\gamma_0 = 10^\circ$ ۸۹
- شکل ۱۵-۴: تغییر زاویه بردار سرعت با افق در طول پرواز به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته سوم ناکمینه فاز به ازای $T_1 = 0.1$ ، $T_2 = 0.3$ ، $T_3 = 0.2$ ، $\zeta = 0.5$ و $\omega = 1$ ، $\gamma_0 = 10^\circ$ ۸۹
- شکل ۱۶-۴: تغییر سرعت افقی در طول پرواز به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته سوم ناکمینه فاز به ازای $T_1 = 0.1$ ، $T_2 = 0.3$ ، $T_3 = 0.2$ ، $\zeta = 0.5$ و $\omega = 1$ ، $\gamma_0 = 10^\circ$ ۹۰
- شکل ۱۷-۴: تغییر سرعت عمودی در طول پرواز به ازای مقادیر مختلف b برای سیستم رسته سوم ناکمینه فاز به ازای $T_1 = 0.1$ ، $T_2 = 0.3$ ، $T_3 = 0.2$ ، $\zeta = 0.5$ و $\omega = 1$ ، $\gamma_0 = 10^\circ$ ۹۰
- شکل ۱۸-۴: دستور شتاب و شتاب اجرا شده برای سیستم کنترلی رسته سوم ناکمینه فاز به ازای $T_1 = 0.1$ ، $T_2 = 0.3$ ، $T_3 = 0.2$ ، $\zeta = 0.2$ و $\omega = 3$ ، $\gamma_0 = 10^\circ$ ۹۳
- شکل ۱۹-۴: مسیر پرواز برای سیستم کنترلی رسته سوم ناکمینه فاز به ازای $T_1 = 0.1$ ، $T_2 = 0.3$ ، $T_3 = 0.2$ ، $\zeta = 0.2$ و $\omega = 3$ ، $\gamma_0 = 10^\circ$ ۹۳
- شکل ۲۰-۴: دستور شتاب و شتاب اجرا شده برای سیستم کنترلی رسته سوم ناکمینه فاز اشباع شده به ازای $T_1 = 0.1$ ، $T_2 = 0.3$ ، $T_3 = 0.2$ ، $\zeta = 0.2$ و $\omega = 3$ ، $\gamma_0 = 10^\circ$ ۹۴
- شکل ۲۱-۴: مسیر پرواز برای سیستم کنترلی رسته سوم ناکمینه فاز اشباع شده به ازای $T_1 = 0.1$ ، $T_2 = 0.3$ ، $T_3 = 0.2$ ، $\zeta = 0.2$ و $\omega = 3$ ، $\gamma_0 = 10^\circ$ ۹۴

فصل ۱ - مقدمه

۱-۱ - پیشگفتار

بطور کلی قوانین هدایت^۱ به دو دسته هدایت دونقطه‌ای و سه نقطه‌ای تقسیم می‌شوند. به قوانین هدایت سه نقطه‌ای، هدایت خط دید^۲ نیز می‌گویند. قانون هدایت خط دید به علت سادگی اجرای آن در عمل، جزء اولین قوانین هدایتی وسایل پرندۀ بوده‌است. این سیستم عمدتاً کم هزینه بوده و از قابلیت اعتماد بالایی برخوردار است.

برای پیاده‌سازی قانون هدایت خط دید عمدتاً از روش‌های کنترل کلاسیک استفاده می‌شود. روش‌های کلاسیک علیرغم اینکه لزوماً مسیر بهینه را دنبال نمی‌کند به علت هزینه اجرایی کم و سهولت پیاده‌سازی توسط المان‌های آنالوگ، تا به حال بطور گسترده‌ای در هدایت خط دید مورد توجه بوده‌اند.

¹ Guidance Law

² Line of Sight

برای تعیین شتاب جانبی مورد نیاز، می‌توان از تئوری کنترل بهینه^۱ نیز استفاده نمود. اگر چه استفاده از تئوری کنترل بهینه معمولاً منجر به فرمول‌های پیچیده می‌شود، اما امروزه با استفاده از ریزپردازندۀ‌ها^۲، محدودیتی در پیاده‌سازی اینگونه روابط وجود ندارد.

در پژوهش و پایان‌نامه حاضر، با استفاده از تئوری کنترل بهینه، حل بسته^۳ هدایت خط دید با فرض سیستم‌های هدایت و کنترل رسته دوم و سوم ناکمینه فاز^۴ برای تعقیب نقاط گذر^۵ استخراج شده‌است. عملکرد قوانین هدایت استخراجی سیستم‌های کنترل با رسته بالاتر با عملکرد سیستم‌های کنترلی رسته‌های پایین‌تر مقایسه شده‌است. این مقایسه نشان می‌دهد که یکی از عوامل تاثیرگذار بر اجرای مناسب قانون هدایت، سیستم‌های ناکیمنه فاز می‌باشد.

قوانین هدایت استخراجی برای تعقیب نقاط گذر و خط واصل بین آنها (خط دید) استفاده می‌گردد. نقاط گذر و مسیر ارتباطی در ابتدا توسط روش‌های مسیر یابی^۶ انتخاب می‌شود. برای پرواز بین دو نقطه به صورتی که در طول پرواز عاملی بهینه شود، مسیر قابل پرواز کردن باشد و از برخورد با موانع جلوگیری گردد؛ از روش‌هایی با عنوان برنامه‌ریزی مسیر استفاده می‌شود.

۱-۲- مروری بر تحقیقات انجام شده

روش‌های برنامه‌ریزی مسیر از سالیان قبل مورد توجه محققان برای بهینه سازی حرکت و حداقل کردن خطای انسانی در جلوگیری کردن از برخورد با موانع می‌باشد اولین تلاش‌ها در اواخر سال ۱۹۶۰ برای حرکت روبات‌ها گزارش شده‌است.

¹ Optimal Control

² Microprocessor

³ Closed-Loop

⁴ NonMinimum Phase

⁵ Waypoint

⁶ Path Planning